

ISSN:2791-9617

somuncubaba

Dergisi'nin Ekidir.

MART 2025
YIL: 31 - SAYI: 293

Aile

Oruç Maddî ve Manevî
Bir Arınmadır

Ramazan'ı Nasıl
Yaşamalı?

Büyüyemeyen
Çocuklar

© Sürmeğe Büşra YILDIZ

© Sema KORKMAZ

© M. Emin KARABACAK

Müstakîm

Doğru Yolda Olan (s.a.v.)

Sevgili Peygamberimiz'in mübarek isimi şeriflerinden biri de "Müstakîm"dir.

İstikamet, doğru yolda olmak, Allah'ın bize gönderdiği Kur'an ve Peygamberimiz'in (s.a.v.) öğretileriyle yaşamaktır. İstikamet, sadece inançla kalmayıp bu inancı doğru bir şekilde hayata yansıtmaktır. Yani insanın sözleri, düşünceleri, tutumları ve davranışları Allah'ın istediği gibi olmalıdır. İstikamet, insanın yaratılış amacına uygun, doğru bir yaşam sürmesidir. Bu da her zaman doğruyu seçmek, iyiliği tercih etmek, yanlışlardan uzak durmak ve Allah'a şükretmektir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), bizlere doğru yolun ne olduğunu ve bu yolda nasıl ilerlememiz gerektiğini en güzel şekilde gösterdi. O, imanla yaşamayı, ahlaklı ve doğru olmamızı öğretti. Peygamberimiz, Allah'a iman ettikten sonra "Dosdoğru ol." diyerek bize istikametini ne kadar önemli olduğunu hatırlattı. O, hayatını doğru bir şekilde yaşadı ve bizlere örnek oldu. Yani istikamet, Peygamberimizin hayatında olduğu gibi, doğru bir yol izleyip her zaman Allah'ın rızasına uygun davranmaktır. Peygamberimiz (s.a.v.) bize en güzel şekilde şunu öğretti: "Sözlerin en doğrusu Allah'ın Kitabı; yolların en doğrusu ise Muhammed'in yoludur." Bu, iman ve istikameti yaşamak için izleyeceğimiz en güvenilir yolu gösteriyor. İstikamet, Kur'an'a ve Peygamberimizin (s.a.v.) gösterdiği yola uymak demektir. Onun ahlakıyla ahlaklanmak, onun gösterdiği yolda ilerlemektir. Ancak günümüzde bazen bireysellik ve bencillik ön planda, bu da insanları yanlış yollara sürüklüyor. Sürekli daha fazlasını istemek, kişisel çıkarları ön planda tutmak, insanları Allah'a ve doğru yola yönelmekten alıkoymuyor. İşte bu yüzden iman bilincimizi güçlendirmeli ve hayatımızda istikametli bir yol tutmalıyız. Bu, Allah ile olan bağımızı kuvvetlendirmek ve her zaman doğru yolda olmak için namaz gibi ibadetlerimizi düzenli yapmakla mümkün olur. Namazda okuduğumuz dualarda, doğru yolu istemek, her zaman Allah'a yaklaşmayı amaçlamak çok önemlidir. Sonuç olarak, istikamet, Allah'ın bizden istediği doğru yolda olmak; her zaman iyiye, doğruya, güzelliğe yönelmektir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bizlere bu yolu gösterdi ve onun izinden gitmek, hayatımıza anlam katmak için en doğru yoldur.

Aile

Editör'den...

Ailece Ramazanı İdrak Etmek

Ramazan ayı, aileyle birlikte vakit geçirmenin, değerleri paylaşmanın ve ibadet bilincini güçlendirmenin harika bir fırsattır. Özellikle yemek vakitleri, çocuklar için hem eğlenceli hem de öğreticidir. Yemeklerde birlikte olmak, sadece karın doyurmak değil, aynı zamanda güzel sohbetler yapmak, aile bağlarını güçlendirmek ve sofrada adabını öğretmek anlamına gelir. Mesela, yemek yemeden önce elleri yıkamak, "Bismillah" diyerek yemeğe başlamak ve yemeğin sonunda "Elhamdülillah" demek, sofrada dikkat edilmesi gereken güzel davranışlardır. Ayrıca, israf yapmamaya dikkat etmek, bu nimetlere şükretmek de önemlidir.

Ramazanda iftar sofralarında aileyle birlikte olmak, sadece yemeği paylaşmak değil, aynı zamanda dinî değerleri de pekiştirmek anlamına gelir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), birlikte yemek yemenin bereketi hakkında şöyle demiştir: *"Hep beraber yiyin, dağılıp ayrılmayın çünkü bereket birliktedir."* Bu söz, aile olarak birlikte oruç tutmanın, birlikte iftar yapmanın ne kadar kıymetli olduğunu hatırlatıyor. Ailenin birlikte oruç tutması ve sofrada bir araya gelmesi, çocuklar için sadece bir yemeği paylaşma anı değil, aynı zamanda manevi bir bağ kurma anıdır.

Sahur ve iftar vakitleri, aile içinde geçirilen en güzel zamanlardır. Çocuklar, akşam ezanını beklerken heyecanla sofraya gelirler. Ailenin bir arada olduğu o an, çocuklarda güven, mutluluk ve aidiyet duygusu yaratır. Birlikte oruç tutan aile üyeleri, çocuklara dini değerleri ve şükretmeyi daha güçlü bir şekilde öğretir. Bu sofralar, Allah'ın nimetlerine karşı teşekkür etmenin, şükürün değerini anlatmanın en güzel anlarındandır.

Çocuklar, iftar sofralarında nimetleri gönderen Allah'a (c.c.) teşekkür etmeyi öğrenirler. Yiyeceklerin ve içeceklerin sadece insanlar tarafından yapılmadığını, bunları bizlere verenin Allah (c.c.) olduğunu anlarlar. Bu, onlara Allah'ın yarattığı nimetlere karşı minnettar olmayı öğretir. Oruç tutmak da aslında bu şükürün bir parçasıdır.

İftar ve sahurda, yemek başlamadan önce hep birlikte "Bismillahirrahmanirrahim" diyerek yemeğe başlamak ve sonrasında "Elhamdülillah" diyerek Allah'a teşekkür etmek gerekir. Bu, yemeklerin sadece karın doyurmak için değil, Allah'a şükretmek için de yapıldığını hatırlatır. Aynı şekilde, sofradaki meyve, sebze, çiçek ve ağaçlar gibi her şeyin Allah'ın insan için yarattığı nimetler olduğunu bilmek ve bu nimetlere şükretmek gerekir.

Kısacası, ramazan ayında ailece geçirilen vakitler, sadece yemek yemekten ibaret değil; aynı zamanda ibadet bilincini geliştiren, şükretmeyi ve birlikte olmanın önemini öğreten değerli anlardır.

somuncubaba
Dergisi'nin Ekidir.
ISSN: 2791-9617

Aile

MART 2025 / YIL: 31 – SAYI: 293
Somuncu Baba Dergisi'nin Ücretsiz Ekidir.

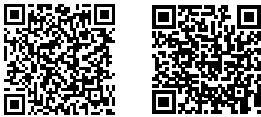
İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Kemal DEMİR
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
M. Hulûsi ERDEMİR

Yayın Editörleri
M. Nazmi DEĞİRMENÇİ
Hulûsi KESKİNTEPE

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK, Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Sebahat DENİZ, Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN,
Prof. Dr. Ali AKPINAR

Grafik Tasarım ve Uygulama
Es- Seyyid Osman Hulûsi Efendi Vakfı

Dergimizi, Web Sayfamız ve Mobil
Uygulamalarımız Üzerinden Okuyabilirsiniz:

Basım-Yayım-Dağıtım-Pazarlama
Çamlıca Basın Yayın Eğitim Sağlık Turizm
İnşaat San. ve Ticaret A. Ş
Zaviye Mah. Hacı Hulûsi Efendi Cad.
No: 89 (44700) Darende / MALATYA
Tel: (422) 615 15 00 Faks: (422) 615 28 79

04

▶ Sümeyye Büşra YILDIZ

Oruç Maddî ve Manevî Bir
Arınmadır

12

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ

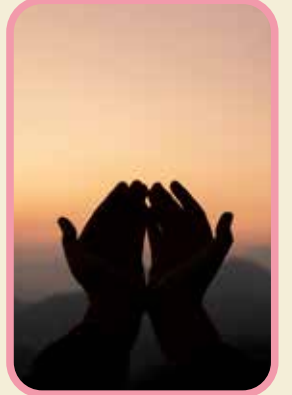
Sahurlu Hatıralar

Müslümanlar Ramazan'ı
Nasıl Yaşamalı?

▶ Sema KORKMAZ

08

Her Zaman
Ümitvar Olmak

▶ Ayşe Gül PINAR

16

18

Emine Büşra YÜKSEL

Ramazan Ayının
Bereketi

24

Raziye SAĞLAM

Esfel-i Safilin
İnsan Modelleri

28

M. Emin KARABACAK

Düşe Kalka
Büyüyemeyen Çocuklar

Millî Şairimiz
Mehmet Âkif

Sait ÖZER

22

II. Mahmud'un Kızı Gibi Sevdığı
Cevri Kalfa

Bengisu HAYAT

26

Dımâd bin Sa'lebe (r.a.)

N. Nida DURAN

31

ORUÇ MADDÎ VE MANEVÎ BİR ARINMADIR

► Sümeyye Büşra YILDIZ

“Orucu hayatına geçirebilmesi için, insanın nefsinden gelen her türlü çalkantıyı, her türlü cereyanı gönül motorundan çıkarması lâzım. Çünkü o gönle ters yönde cereyan vermektedir.”

Bizleri arınma ve bağışlanma ayına kavuşturan Rabb'imize sonsuz hamd ve şükür, âlemlere rahmet olarak gönderilen Kâinatın Efendisi Peygamberimiz Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa'ya binlerce salât ve selam olsun. Başı rahmet, ortası mağfiret, sonu da cehennemden kurtuluşumuza sebep olan mübarek Ramazan'ın gelmesiyle mutluluk iklimine, huzur mevsimine giriyoruz. Nefislerimizi kötülüklerden temizlemenin, gönüllerimizi günahlardan arındırmanın şimdi tam zamanı. Bu ay ilâhî rahmetin sağanak sağanak yağdığı, tüm madî ve manevî kirleri silip süpürdüğü, ruhları ve bedenleri tertemiz ettiği bir aydır.

Ramazan'da, oruçla nefis terbiyesi ve temizliği yapılır. Diller kötü sözlerden, gönüller kirli duygulardan arınır. Günlük hayatta kavgaya, tartışma ve çekişme yerine; "Ben oruçluyum." ifadeleri hâkim olur. Ramazan ve içinde barındırdığı oruç bize ne kazandırdı ise bunların kalıcı bir hal ve ahlâk olarak korunması şarttır. Nefis ve irade terbiyesi orucun kazandırdığı ve insanda ömür boyu etkili olacak en önemli özelliiktir.

Oruç ruhî disiplindir... Oruç, içimizdeki nefis canavarını kontrol altına alan ve böylelikle insanın içindeki merhamet ve şefkat duygularının açığa çıkmasını sağlayan ruhî bir disiplindir. Oruç, takvaya ermek ve nefsin şerrinden korunmak için emredilmiştir. Bu bakımdan Ramazan-ı Şerif, bize şüphelilerden ve haramlardan uzaklaşmayı öğreten manevî bir eğitim ayıdır.

Oruç, ilâhî bir eğitimidir. Oruç, hayat mücadelesinde gerekli olan "sabır, hâle rıza, irade, azim, sözünde durma ve nefsanî arzulardan uzaklaşma" gibi durumların eğitimi ile ahlâkî durumumuzu olgunluğa ulaştırır. Oruç, nimetlerin değerini bildiren, teşekkür duyguları uyandıran, yoksulların ve çaresiz-

"Ramazan itidal eğitimini ortaya çıkaran bir ibadet ihsanıdır. Ramazan'da bir takım dünya zevklerine perde, fren getirilmesi, aslında Ramazan'ı anlayabilmemiz içindir."

lerin hâlinden anlama şuuru kazandıran, nefsanî arzuları yok eden, maddenin esaretinden kurtarıp "sabır" denilen en yüksek ahlâkî özelliğe erıştiren bir ibadettir.

Oruç, fazileti ve aslî gayesi daimî bir ibadet şuuru içinde nefis engeliyle mücadele etmek ve nefsi baskı altında tutarak etkisini en aza indirebilmektir. Oruç, hayat mücadelesinde olmazsa olmaz olan "sabır, irade, nefsi arzulardan uzaklaşma" gibi hallerin eğitimi ile ahlâkî durumumuzu olgunluğa erıştirir. Yine bu ibadet, nefsin bitmez tükenmez arzularına karşı insanın şeref ve haysiyetini koruyucu bir kalkandır.

Oruç; sahibini kanaat, hâle rıza, metânet, sabır gibi ahlâkî güzelliğe erdirmenin fazîleti ile beraber mahrûmiyet ve açlıkla nîmetlerin kıymetini hatırlatır ve bu vesîle ile yoksulların hallerini düşündürüp onlara merhamet ve şefkat hisleriyle yüreklerimizi hassaslaştırır. Şükran duygularını canlandırır. Bu vasfıyla oruç; sosyal hayattaki kin, haset, kıskançlık gibi kitleyi huzursuzluğa boğan olumsuzlukları ortadan kaldırmakta en etkili ilâhî emirdir.

Oruç aslında bir itidal eğitimidir. İtidal eğitiminin imtihanıdır. Bu imtihan sadece bedeni değil; aklı, ruhu, iradeyi, karakteri ve şuuru ilgilendiren yönlerde de sahiptir. Nefis hiçbir şeye doymaz. Ne yemeye doyar; ne süslenmeye, ne takdir ve iltifata, ne eğlenceye, ne gezmeye tozmaya, ne mülke ve eşyaya... Hep daha fazlasını ister. Ramazan-ı Şerif, bir mü-

barek vesiledir, fırsattır. İtidal eğitimini ortaya çıkaran bir ibadet ihsanıdır. Ramazan'da bir takım dünya zevklerine perde, fren getirilmesi, aslında Ramazan'ı anlayabilmemiz içindir.

Orucu hayatına geçirebilmesi için, insanın nefsinden gelen her türlü çalkantıyı, her türlü cereyanı gönül motorundan çıkarması lâzım. Çünkü o, gönle ters yönde cereyan vermektedir. Bu ters yöndeki cereyandan kurtulmanın en kolay usulü, onunla bağlarını koparmaktır.

Oruç, nazarları maddenin ve midenin ötesine çekerek, insana yaratılış gayesini hatırlatır. Bu yüzden bütün ilâhî dinlerde oruç vardır. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulur: *"Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz."*

Oruç bir korunma eğitimidir. Orucu la-yıkıyla tutan bir insan haram olan fiillerden, zulüm ve fenalıktan uzak durur. Rabb'imizi

zin emirlerine riayet etmekle kalmaz, yaptığı amelleri de ihlâsla, sırf O'nun rızası için yapmaya gayret eder. Oruç, müminin duygu ve düşüncelerini inceltir; yardım duygularını artırır, şefkat ve merhamet ahlâkını geliştirir. Açlık çekmenin zorluğunu gösterir; fakirleri, zorluk ve darlık çekenleri düşünmeyi sağlar.

Mü'min oruçla beraber, nimetlere sahip olmanın kıymetini daha iyi anlar; nimet verene şükrünü artırır. Elindeki nimetlerin değerini daha iyi anlar. Allah'ın verdiği nimetleri diğer kullarla paylaşmayı öğrenir. Ramazan, yıllık ruh bakımındır. Oruç, insanda, yüreğe doğru bir yolculuk gerçekleştirmenin aracıdır. Yüreğe, yani insanın kendi özüne yolculuk yapması, bir çeşit hicretidir. Eğer, yolculuğunu sürdürmeyi göze alırsa, orada karşılaşacağı, yine kendisidir. Orada en doğal, en maskesiz, en yalın haliyle öz benliğini bulacaktır. İnsan, bu yolculuğun sonunda, kendisiyle buluşacak, tanışacak ve barışacaktır; yani barışa, teslimiyete ve selamete ulaşacaktır.

ORUÇ TUTANLAR İÇİN SAĞLIKLI BESLENME ÖNERİLERİ

► Nesibe AYDIN

Oruç tutarken de yeterli ve dengeli beslenmeye özen gösterin. Tek seferde büyük porsiyonlar yerine, iftardan sonra aralıklarla her seferinde azar azar, küçük porsiyonlar şeklinde beslenin. Yemekleri pişirme yöntemlerinin de önemli olduğunu unutmayın. Özellikle ızgara, haşlama, fırında, buğulama gibi sağlıklı yöntemlerle hazırlanan yemekleri tercih edin. Kavrulmuş, kızartılmış ve tutsülenmiş yemeklerden uzak durun. Yemeklerinizi hızlı yemekten kaçının, yavaş yavaş ve iyice çiğneyerek tüketin. Susamış hissetmeseniz bile iftar ve sahur arasında sık sık su için. Ayrıca süt, ayran, sade soda, taze sıkılmış meyve-sebze suları, ıhlamur ve kuşburnu gibi bitki çaylarını tercih edebilirsiniz. Çiğ veya az pişmiş hayvan ürünleri yemekten kaçının. İyi pişmiş yiyecekleri tercih edin. İftardan sonra taze ve kuru meyvelere öncelik verin; tatlı tercihinizi sütlü tatlılar (sütlaç, güllaç, muhallebi vb.) veya meyve tatlıları, hoşaf ve kompostolardan yana yapın.

Sahur öğününüzü atlamayın. İftarda ve sahurda kan şekerini birden yükseltmeyen, uzun süre tokluk hissi sağlayan, yavaş sindirilen proteinli ve lifli gıdalar, tam tahıllı ürünler (tam tahıllı buğday ekmeği, çavdar veya kepek ekmeği), kuru baklagiller (kuru fasulye, mercimek, nohut), süt ürünleri (yoğurt, ayran, süt, kefir, cacık vb.), yumurta, bal, taze sebze ve meyve/kuru meyveler, şekerli hoşaf veya komposto, hurma, ceviz, kavrulmamış fındık, badem gibi yağlı tohumları tercih edin. Rafine ürünlerden, beyaz undan yapılmış kek, poğaça ve kurabiye

gibi hamur işleri ve şekerli gıdalar tüketmekten sakının. İftara, 10-15 dakika sonra, sağlıklı pişirme yöntemleriyle hazırlanmış et yemeği, sebze yemeği veya salatayla devam edebilirsiniz. Hem enerji veren hem de kan şekerini hızlı bir şekilde yükselten beyaz ekmek, pirinç pilavı, kızarmış patates gibi yiyecekleri tercih etmeyin. Bunların yerine bulgur pilavı, tam buğday ekmek veya kepekli makarna vb. tercih edin.

Oruç tutarken, bağışıklık sisteminizi güçlendirici özelliği olan, A ve C vitamini gibi antioksidan vitaminler yönünden zengin havuç, brokoli, kabak, lahanaya maydanoz gibi sebzelerin yanı sıra portakal, mandalina, elma gibi meyvelerin tüketimi önemlidir. E vitamini de bağışıklık sisteminin güçlendirilmesinde etkilidir. E vitamini en iyi kaynakları yeşil yapraklı sebzeler, kuru baklagiller ve fındık, ceviz gibi yağlı tohumlardır. Günlük olarak mevsimine uygun 3 porsiyon sebze, 15-20 adet fındık (30 gr) veya 5-6 adet ceviz (30 gr) ve haftada 2-3 defa kuru baklagil (mercimek, kuru fasulye, nohut) tüketilmelidir. Bağışıklık sisteminde D vitamini de önemli rol oynamaktadır. D vitamini güneş ışınlarıyla deri tarafından üretilen bir vitamindir ve besinlerde pek fazla bulunmaz. Özellikle havanın güneşli olduğu zamanlarda mümkün olduğunca güneşten faydalanılmalıdır. Güneşten faydalanmanın mümkün olmadığı hallerde besin desteği olarak D vitamini alınabilir.

Balık; D vitamini, beyin fonksiyonlarının gelişimi için gerekli çoklu doymamış yağ asitleri (omega 3), kalsiyum, fosfor, selenyum, iyot mineralleri ve E vitamini içerir.

MÜSLÜMANLAR RAMAZAN'I NASIL YAŞAMALI?

Sema KORKMAZ

“Eğer Ramazan, on bir ayın sultanı gibi ihya edilirse, ayların şahı ve imamı olacak, öne geçecek; geri kalan on bir ayı da ardından sürükleyecektir.”

Nasıl yaşamalı sorusu çok mühim bir sorudur. Buna verilecek en doğru cevap ise, Ramazan'ı şiarlı ve şuurlu olarak karşılamak ve yaşamaktır. Mü'min insanın hayatının tamamında olması gereken bu şiar ve şuuru, mağfiret, rahmet ve azaptan kurtuluş vesilesi olan bu mübarek ayda nasıl sağlamalıyız? Ramazan'ı nasıl şiarlı ve şuurlu geçirmeliyiz?

Herkes bu soruya kendi dünyasından hareketle cevaplar bulabilir ve bu şiar ile şuuru Ramazan'ın her gününe yayabilir. Ancak biz de küçük bir katkı olması düşüncesiyle, "On bir ayın sultanını nasıl yaşamalıyız?" sorusuna, Fatiha Sûresi'nin ayet sayısı olan yedi rakamından hareketle yedi noktada cevap vermek istiyoruz:

Muhasebe: Ramazan, kulluğumuzu gözden geçirme ve eksiklerimizi tespit etme ayıdır. Geçmişimizi muhasebe etmek, hatalarımızdan ders almak ve geleceğe daha sağlam bir iman ile bakmak için büyük bir fırsattır. "Kendi nefsinizin hesabını, hesaba çekilmeden önce görün." buyruğuna uyarak, kendimizi gözden geçirmeliyiz.

Namaz: Namaz, Ramazan'ın ruhunu oluşturan en önemli ibadetlerden biridir. Sadece farz namazlarla yetinmeyip, nafil namazlar ve özellikle de teravih namazı ile Ramazan'ın feyzinden en iyi şekilde istifade etmeliyiz. Namaz, ruhun gıdasıdır ve kulun Allah'a en yakın olduğu an secde hâlidir.

Sadaka: Ramazan, yardımlaşma ve dayanışma ayıdır. Fakir, yetim ve ihtiyaç sahiplerine yardım eli uzatmak, infakın bereketini yaşamak gerekir. Unutmamak gerekir ki, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Ramazan ayında rüzgâr gibi esen bir cömertlikle sadaka verirdi.

Sıla-i Rahim: Akrabalarla bağları kuvvetlendirmek, küslükleri sonlandırmak, dostlukları pekiştirmek, aile bağlarını yeniden canlandırmak Ramazan'ın ruhuna uygundur. Rahmet ayı

"Sahabe için Ramazan, hayatlarının sadece bir bölümünü kapsayan bir ibadet dönemi değil, her anlarını vahyin gölgesinde geçirmeye çalıştıkları bir fırsattı."

olan Ramazan, gönülleri yumuşatan, sevgiyi artıran ve kardeşliği pekiştiren bir vesiledir.

Dua: Dua, kulun Rabbi ile en samimi şekilde konuştuğu andır. Ramazan, duaların en çok kabul edildiği zamanlardan biridir. Sahurda, iftarda, teravih namazından sonra ve özellikle de Kadir Gecesi'nde dualarla Rabb'imize yönelmeli, O'ndan af ve mağfiret dilemeliyiz.

Kur'an: Ramazan, Kur'an ayıdır. Çünkü Kur'an, Ramazan ayında indirilmeye başlanmıştır. Bu sebeple, Kur'an'ı okumak, anlamak ve hayatımıza rehber edinmek en önemli görevlerimizdendir. Ramazan'ı şiarlı ve şuurlu yaşamak, Kur'an'ı anlamak ve onun rehberliğinde yürümekle mümkündür.

Hayır: Ramazan, iyilikleri artırma ve güzel amelleri çoğaltma ayıdır. Kötü alışkanlıklardan uzaklaşıp, güzel ahlakı hayatımıza yerleştirme fırsatıdır. Hayırlı işlerde yarışmalı, insanlara faydalı olacak işler yapmalı ve Ramazan'ın bereketini paylaşmalıyız.

Sahabe nesli, Ramazan'a has bir Müslümanlık oluşturmamış, var olan güzelliklerini daha da zirveye taşımışlardı. Onlar için Ramazan, hayatlarının sadece bir bölümünü kapsayan bir ibadet dönemi değil, her anlarını vahyin gölgesinde geçirmeye çalıştıkları bir fırsattı. Bizler de Ramazan'ı Rasûlullah'ın kardeşleri olma şerefini kazanacağımız bir fırsata dönüşmeliyiz. Eğer Ramazan, on bir ayın sultanı gibi ihya edilirse, ayların şahı ve imamı olacak, öne geçecek; geri kalan on bir ayı da ardından sürükleyecektir.

HOŞ GELDİN YA ŞEHR-İ RAMAZAN

► H. İKLİL ABBASOĞLU

“Oruç, yalnızca bedene değil, ruha da açlığı öğretir. Aç kalmayan, tokun hâlinde anlayamaz. Ramazan, işte bu yüzden insanı insan yapan değerleri yeniden hatırlatır.”

Zaman, insana bahşedilmiş en kadim sırdır. Günler birbirini takip ederken, bazı aylar vardır ki zamanın içinden sıyrılıp adeta ruhu olan bir misafir gibi gelir ve insanın kalbine dokunur. İşte Ramazan da böyledir. Yalnızca bir ay değildir Ramazan; insanın kendini aradığı, kalbinin pasını sildiği, gökyüzüne açılan pencerelerin çoğaldığı bir vakittir. Adı bile, içinde gizli bir derinlik taşır.

Ramazan kelimesi, Arapça kökenlidir ve “ramad” kökünden türemiştir. “Ramad”, kavurucu sıcak, yakıcı taş ve sert güneş anlamlarına gelir. Eskiden, ayları belirlerken mevsimlere göre adlandırmışlardır ve Ramazan ayı da en sıcak zamanlara denk geldiği için bu adı almıştır. Fakat kelimenin anlamı yalnızca bu kadar değildir; zira bu ay, tıpkı güneşin toprağı kavurup arındırması gibi, ruhları da arındıran, gönülleri yıkayan bir zaman dilimidir.

Ramazan, kalbin taşlaşmış yanlarını eritip incelten, insanı yumuşatan bir ateştir. Yunus Emre’nin, “Ete kemiğe büründüm, Yunus diye göründüm.” sözleriyle işaret ettiği gibi, insanın gerçek benliğini bulması için içindeki fazlalıklardan sıyrılması gerekir. Ramazan da tam olarak bunu yapar: İnsan, sadece bedenini değil, nefsini de terbiye eder, fazlalıklarından arınır, varoluşunu saflaştırır. İnsan, açlığın ve susuzluğun içinde, aslında dünya nimetlerinden değil, maneviyattan doyduğunu fark eder. Ramazan, açlığın içinde şükür, sabrın içinde teslimiyeti, ibadetin içinde aşkı bulduğu bir zaman dilimidir.

Türk milleti, İslam’la yoğrulmuş medeniyetini her zaman kelimelerle, şiirlerle, destanlarla inşa etmiştir. Ramazan da bu edebi dünyada derin izler bırakmış, şairlerin ve yazarların mısralarında bir kandil gibi yanmıştır.

“Ramazan, yalnızca bir arınma değil, aynı zamanda bir sevinç ayıdır. Bu ayda gökyüzü, yeryüzüne daha yakın gibidir.”

Mehmet Âkif’in dizelerinde Ramazan, hem bir ibadet hem de toplumsal bir uyanış vesilesidir. Safahat’ta geçen şu satırlar, Ramazan’ın yoksullukla empati kurma boyutunu anlatır:

*Yalnız açlık mı, terbiyye, yalnız mideler mi?
Bir de aç kaldı mı, ruh anlar o derdi, o elemi.*

Oruç, yalnızca bedene değil, ruha da açlığı öğretir. Aç kalmayan, tokun hâinden anlayamaz. Ramazan, işte bu yüzden insanı insan yapan değerleri yeniden hatırlatır. Aynı zamanda oruç, yalnızca yememek, içmemek değildir. Oruç; gözünü, dilini, kalbini ve zihnini de aç bırakmaktır. Oruç; insanın kendini hesaba çekmesi, içindeki fazlalıkları eritmesidir.

Ramazan, yalnızca bir arınma değil, aynı zamanda bir sevinç ayıdır. Bu ayda gökyüzü, yeryüzüne daha yakın gibidir. Çocukların iftar sofralarına coşkuyla oturduğu, sahurda uykulu gözlerle davul sesine kulak kesildiği, duaların semaya karıştığı, mahyaların gecenin karanlığında kandil gibi yandığı bir vakittir. Sevinç, sadece bayram sabahına mahsus değildir; Ramazan boyunca süren her iftar, her sahur, her dua, ruhun sevinciyle dolar.

Ve belki de en güzel dua, Ramazan’ın ruhunu anlayan bir gönülden yükselendir:

“Bize Ramazan’ı yalnızca bir ay değil, bir ömür yaşat Yâ Rab!”

SAHURLU HATIRALAR

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ

“Ramazan akrabalıktır. Dostluktur kardeşliktir. Paylaşmaktır fedakârlıktır. Gitmektir varmaktır. Gülümsetmek kolaylaştırmaktır.”

Bazen kokulardır nostalji... Alır götürür sizi bir yerlere... Çocukluk koklarınız en çok da. O tarifsiz bir güzelliştir; gül gibi, leylak gibi...

Çocukluğumun geçtiği iki katlı, çokça odası olan bir evdi babaannemlerin evi...

Sahurda evi buram buram bir yumurtalı ekmek kokusu sarardı... Rahmetli dedem ve babam "Yumurtalı ekmek tok tutuyor adamı." derler, sık sık yaptırırlardı.

Annemin özenle dilimlediği ekmekleri çırpılmış yumurtaya bulayıp cızır cızır yağda bir güzel kızarttığını izlemişimdir çocuksu meraklarla...

Ve o kocaman evin kocaman sofasında kurulan kocaman sofrası...

Amcalarım, halalarım, dedem, babaannem, babam, kuzenlerim...

O çıtır çıtır yumurtalı ekmekle sessizliği bozan gülümsemeli sohbetleri hatırlıyorum. Ve dedemin biz torunlarını hiç incitmeden biz ne desek "Ey gardaş!" deyişini...

Ve sabah uyandığımda o sahur keyfini iliklerimde hissetmişim...

Çocukluk böyle bir şey olsa gerek. Daren-de'nin Kurtbağı semtinde bıraktığım o çocukluk, her sahur rüzgâr gibi esip geçer tüm azalarımın...

Ben de özenle dilimlerim ekmekleri ve yumurtaya bulayıp kızartırım annem ve babaannem gibi, o günlerden bir yadigâr anıyla... Aynı o geceler gibi kokar evim de...

Yıllar geçer, gönülce anışlarla.

Bekledim! Dört tahta merdivenli mutfaktan inişini annemin. Daldı bir anda gözlerim. Sofrayı kurmalıydım ama. "Uyanın!" dedim

"Yüzlerde tebessüm, tiril tiril tertemiz elbiselerle camiler dolsun boşalsın. Sokaklar bile huzuru hissetsin. Yansın sahur ışıkları...

çocuklarıma...

Birer birer gözünü açtı herkes. "Hadi bakalım, sofrası hazır; bugün size yumurtalı ekmekle beraber çocukluğumdan bir parça sunuyorum." dedim.

Ve yatana kadar geçmişten bir sahurla hemhâl idim. O kokuyla beraber film şeridi gibi bir çocukluk soludum.

...

İlk orucunu tutan çocuğu evin içinde bir tur sırtında gezdirirdi büyüklerimiz.

Kâğıt huni içinde sunulan iftariyelikler hele, hiç unutulmaz.

Tekne orucu tutan çocukların oruçları birbirine yapıştırılıp "Tüm oruç oldu." denirken araya sürülen sevgi zıkkını...

Şimdi de oruç ruhu yansın tüm gönüllere. Çocuklar için süslensin evler. Yansın fenerler, ısıllı olsun, sevinçle dolsun yürekler.

Nimetlerin şükürü ifa edilebilsin. Farkında olduğumuz bir ramazanla kalpler huşu gark olsun.

Mukabeleler, niyazlar, ikramlar, dostluklar, zekâtlar, sadakalar çoğaltsın bizi.

Yüzlerde tebessüm, tiril tiril tertemiz elbiselerle camiler dolup boşalsın. Sokaklar bile huzuru hissetsin. Yansın sahur ışıkları...

Yansın iman nuru. Işıllı olsun yüzler.

11 ayın sultanı, hoş geldin. Bereketinle içimize sürür, gönlümüze aydınlıksın. Hoş geldin arınmanın tezahür ayı. Hoş geldin...

Ramazan akrabalıktır. Dostluktur, kardeşliktir. Paylaşmaktır, fedakarlıktır. Gitmektir, varmaktır. Gülümsetmek, kolaylaştırmaktır.

Anadır, babadır.

Candır, canandır.

Küsken barışmaktır.

Çözmek için konuşmaktır.

Durmaktır, durulmaktır.

İbadettir, zarafettir, inceliktir.

Sabırdır, kabuldür, teslimiyettir.

Unuttuğumuz ne varsa bunlara eş değer hatırlamaktır.

Ramazan gözler sevinci olmaktır.

Arınmaktır.

Attığın adımlarla huzuru anbean yaşamaktır.

Mağfiret ola.

Sahurlarınız ve iftarlarınız gönülce olsun. Tüm gönüller Rabb'ine yakın olsun.

HOŞ SEFA GELDİN

Hoş geldin âleme Şehr-i Ramazan,
Ömür hanemize hoş sefa geldin.
Bitirdik hasreti şad oldu cihan,
Gönül hanemize hoş sefa geldin.

İbadet ayısın, gufran ayısın,
Müddetin otuz gün belli sayısın,
Yüce Mevla'mızdan bize ihyasın,
Gönül hanemize hoş sefa geldin.

Hasretin dorukta seni bekler kul,
On bir ayda bitti kat ettiğin yol,
Sende nice nimet, sende ihsan bol,
Gönül hanemize hoş sefa geldin.

Teravîh getirdin ilk adımında,
Yuvalar şenlendi ilk sahurunda,
Açtık oruçları ilk akşamında,
Gönül hanemize hoş sefa geldin.

Sana minnettarız severiz özden,
Bir ay misafirsın razı ol bizden,
Affet hatamızı düşürme gözden,
Gönül hanemize hoş sefa geldin.

Ne güzel okunur sende ezanlar,
Kur'an ile coşar sevdalı canlar,
Seni ihya eder oruç tutanlar,
Gönül hanemize hoş sefa geldin.

Rabia BARIŞ

HER ZAMAN ÜMİTVAR OLMAK

► Ayşe Gül PINAR

“Allah, yetmiş sene günah işlemiş bir kulunu, pişman olduğu anda affetmiş ve onun hürmetine bütün bir kavme yağmur vermiştir. Dolayısıyla günahkârların ümitsizliğe kapılmaması, her zaman Allah’a dönerek af dilemeleri gerekir.”

Hz. Musa'nın zamanında yaşanan kuraklık, insanları büyük bir sıkıntıya sokmuştu. Ekinler kurumuş, hayvanlar telef olmuş ve insanlar açlıkla karşı karşıya kalmıştı. Bu zor durumda, insanlar Hz. Musa'ya başvurarak Allah'a dua etmesini istediler. Onlar, bir peygamberin duasının kabul olacağına, bu sıkıntıdan kurtulacaklarına inanıyorlardı.

Hz. Musa, halkla birlikte sahraya çıkarak Allah'a yağmur için dua etti. Ancak, gökyüzünde hiçbir değişiklik olmadı, hatta sıcaklık daha da arttı. Bu durum, Hz. Musa'yı derinden üzdü. Çünkü hem kendi duasının kabul olmadığını düşünmüş hem de halkının çaresizliğini görmüştü. Hz. Musa, Allah'a şöyle yakardı: "Ya Rabbi! Benim senin yanında kıymetim yoksa da sen ahir zaman Peygamberi Muhammed (s.a.v.)'in hürmetine bize yağmur ver." Bu dua, Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Allah katındaki yüksek makamını ve onun hürmetine duaların kabul olabileceğini göstermesi açısından da çok önemlidir.

Allah, Hz. Musa'ya şöyle buyurdu: "Ey Musa! Benim yanımda senin kıymetin vardır. Siz yetmiş bin kişisiniz. Ancak sizin aranızda, yetmiş senedir bana günahla harbeden bir kişi var. Onu aranızdan çıkarın, ben de size yağmur vereyim."

H. Musa, bu ilahi emir üzerine halka şöyle dedi: "Aramızda yetmiş senedir, Allah'a günahla asi olan biri var. Onun için Allah bize yağmur vermiyor. O kişi aramızdan çıksın. Allah öyle emrediyor."

Bu sözler üzerine, yetmiş senedir günah işleyen kişi, etrafına baktı ve hiç kimsenin kalkmadığını gördü. O zaman, o kişinin kendisi olduğunu anladı. Ancak, bu kadar insanın içinde günahlarını itiraf etmekten utandı ve başını önüne eğerek kalbinden Allah'a

"Bu kıssa Müslümanlara, Allah'a karşı her zaman ümitvar olmalarını, günahlarından dolayı pişmanlık duyarak tevbe etmelerini ve Allah'ın rahmetinden asla ümit kesmemelerini öğütlemektedir."

şöyle yalvardı: "Ya Rabbi! Yetmiş senedir sana isyan ediyorum. Ben pişman oldum. Özür diliyorum. Bundan sonra, ölünceye kadar vaktimi sana ibadetle geçireceğim."

O adamın pişmanlığı ve duası üzerine, gökyüzünde bulutlar oluştu ve sağanak yağmur yağdı. Hz. Musa, bu duruma hayret ederek, "Ya Rabbi! Aramızdan kimse çıkmadı. Sen yine de yağmur verdin." dedi. Allah ise şöyle buyurdu: "Ey Musa! O yetmiş senedir bana asi olan kulunun hürmetine size yağmur verdim."

H. Musa, bu duruma daha çok şaşırdı ve "Ya Rabbi! Keşke ben onu görebilseydim." dedi. Allah ise şöyle buyurdu: "Ey Musa! O bana yetmiş sene isyan etti. Yine de onu örttüm, kimseye göstermedim. Şimdi bana tevbe etti ve salih bir kul oldu. Ben onu sana niçin göstereyim?"

Bu kıssa, Allah'ın kullarına karşı ne kadar merhametli ve bağışlayıcı olduğunu göstermektedir. Allah, yetmiş sene günah işlemiş bir kulunu, pişman olduğu anda affetmiş ve onun hürmetine bütün bir kavme yağmur vermiştir. Bu olay, günahkârların ümitsizliğe kapılmaması, her zaman Allah'a dönerek af dilemeleri gerektiğini hatırlatır. Müslümanlara, Allah'a karşı her zaman ümitvar olmalarını, günahlarından dolayı pişmanlık duyarak tevbe etmelerini ve Allah'ın rahmetinden asla ümit kesmemelerini öğütlemektedir.

RAMAZAN AYININ BEREKETİ

► Emine Büşra YÜKSEL

“Ramazan ayıyla birlikte hanelere giren bereket aile fertlerine de tatlı bir huzur verir. Orucun hatırı için bazı kusurlar görmezden gelinir, hatalar anlayışla karşılanır, bazı problemler ertelenir, uyarılar kırıngınlığa yol açmadan yapılır.”

Ramazan ayı, bereketiyle gelir. Bu ayın kadr ü kıymetini bilen, gündüzünü oruçla, gecesini ibadetle geçiren herkes onun bereketinden istifade eder. Peygamberimiz (s.a.v.), “*Ramazan ayının başı rahmet..*” derken aynı zamanda rahmetle gelen çeşitli maddî ve manevî berekete de işaret etmiş olmaktadır.

Ramazanı sevinçle karşılayanlar ve bu ayı ruhuna uygun bir şekilde geçirmeye çalışanlar iftar ve sahurda sofralarının her zamankinden daha bereketli olduğunu, diğer zamanlara kıyasla fazla maddî sıkıntı çekmediğini tecrübe etmiş olmalıdırlar. Bu ayın manevî bereketi ise maddî bereketle kıyaslanamayacak boyuttadır. “*Oruç tutun ki sıhhat bulasınız.*” hadis-i şerifine binaen, bedenimiz sağlığın ferahlık veren imkânlarıyla bereketlenir. Alternatif tıbbın açlıkla tedaviyi bir yöntem olarak kullandığı dikkate alındığında, oruçluyken açlığa katlanan Müslümanların Allah için sabır sevabı kazanmalarının yanı sıra sağlık yönünden de kazanımlar elde ettikleri söylenebilir.

Ramazan ayıyla birlikte hanelere giren bereket aile fertlerine de tatlı bir huzur verir. Orucun hatırı için bazı kusurlar görmezden gelinir, hatalar anlayışla karşılanır, bazı problemler ertelenir, uyarılar kırıngılığa yol açmadan yapılır. İnsanlar karnı aç iken daha kolay sinirlenebildiği halde oruçlu iken oruca ve bu aya duyulan saygı sebebiyle daha kolay öfke kontrolü yapılır. Oruç, insanlardaki şefkat ve merhamet duygusunu da ön plana çıkarır. Bu durum komşu, akraba ve iş arkadaşlarıyla da yapıcı ilişkiler kurulmasına zemin hazırlar.

İnsan oruçlu iken daha çok kendi iç âlemine yönelir. Kalbinin sesini dinler, aklının nelere temayül ettiğini gözden geçirir. Aç ve

“İftarlar, sofralara bereket getirmesinin yanı sıra komşuluk, akrabalık ve dostluk ilişkilerini de pekiştirir. Bu vesileyle yapılan sohbetlerde zikredilen tecrübe paylaşımları insanların bilgi ve görgüsünü de artırır.”

muhtaç insanlarla empati yapar. Geçmişte yapması gerektiği halde yapmadığı güzel işlerin ya da yapmaması gerektiği halde yaptığı kötü işlerin muhasebesini yapar. Bu yönüyle Ramazan ayı manevî gelişim ve eğitim ayı işlevini görür.

Küçük çocukların Ramazan, oruç, Kadir ve bayram gibi isimleri müşahhaslaştırma cihetine gittikleri ve kendi zihinlerinde anlamlandırmaya çalıştıkları görülmektedir. Onlara, bu ayın komşu, akraba ve dostlarla güzel şeyleri paylaşarak Allah’a yakınlaşma

ayı olduğu, Allah'ın emirlerine uyduğumuzda O'nun bizi daha çok seveceği, tehlikelerden koruyacağı ve ahirette cennetine koyacağı gibi hususlar yaş seviyelerine indirgenerek uygun bir üslupla anlatılabilir. Normal şartlarda acıktığında 10-15 dakika zor sabreden küçük çocuklar zorluğuna rağmen oruç tutmak için annelerini ikna etmeye çalışırlar. Anne babalar da çocukların bir yandan Ramazan ayının manevî heyecanını yaşaması için onları oruca teşvik ederler, diğer yandan da bedensel gelişimleri olumsuz etkilenmesin diye günde iki oruç (tekne orucu) tutmalarını temin ederler. Bazı yörelerimizde de baba ve dedelerin çocukları oruca teşvik etmek ve onları ödüllendirmek için orucu bir bedel karşılığında satın almak istedikleri bilinmektedir.

Ramazan ayında çocukları camiye ve cemaatle namaza alıştırmak da önem arz ediyor. Çocuklar, cemaatin kalabalık olduğu teravîh namazına gelmeyi seviyorlar fakat birçok yerde çocukların namaz esnasında

aralarında oyun kurup eğlenmekten hoşlandıkları, çıkardıkları gürültü ile sükûneti bozdukları görülmektedir. Buna karşın çocukların ebeveynleri yanında durmalarını sağlayarak cemaatle namaz kılmaya alıştırmak ve bu hususta gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Sevinçlerin paylaşıldıkça bereketlendiği, üzüntülerin ise paylaşıldıkça azaldığı bilinmektedir. Aynı zamanda bir paylaşma ayı olan Ramazan, bu yönüyle de hayatımızı, duygu ve düşüncelerimizi bereketlendirmektedir. İftar davetleri bu bakımdan önem arz eder. İftarlar, sofralara bereket getirmesinin yanı sıra komşuluk, akrabalık ve dostluk ilişkilerini de pekiştirir. Bu vesileyle yapılan sohbetlerde zikredilen tecrübe paylaşımları insanların bilgi ve görgüsünü de artırır. Osmanlı toplumunda Ramazan ayında verilen iftarların ayrı bir yeri vardı. Bazı varlıklı aileler, çarşı ve pazarda yer alan, sokaktan geçen insanları evine iftara davet etmek için özel çaba harcardı. İftardan sonra da sahurda yemesi için bir paket hazırlar, "Sen yemeğimizi yerken dişin aşındı, bu da senin diş kiran." denilirdi. Günümüzde de özellikle Mekke ve Medine'de Hameyn-i Şerife'de, İstanbul'da, Kahire'de ve bazı İslâm ülkelerinde hayırseverler tarafından kurulan iftar sofralarına binlerce kişinin katılmasıyla iftar davetleri farklı bir boyuta taşınmıştır.

Yağmur bir bölgeye yağdığında her yeri ıslatır fakat bereketli topraklara işleyen yağmur rahmet olur ve bereket getirir. Ramazan ayı da böyledir. Bu ayın bereketi herkese açıktır fakat yazımızın başında da belirttiğimiz gibi Müslümanlar bilinci ve ihlası oranında bu aydan yararlanmaktadır. Gafillere gelince, onlar gaflet uykusundan uyanmadıkları sürece senenin her ayı Ramazan olsa bir faydasını göremezler.

RAMAZAN AYINDA

Bir uhrevî mevsim başlar,
Aşk gönüle nazır gelir.
Yeşerir mü'mince düşler,
Soluklara huzur gelir.

Kanma âlemin süsüne,
Kulak ver Hakk'ın sesine,
Kurul Kur'an sofrasına,
Cümle nimet hazır gelir.

Hele buğulansın gözler,
Öteleri tutar izler.
Ürperir uzak denizler,
Kalplere med-cezir gelir.

Değildir bu ay sıradan,
Müjde buyurmuş Yaradan.
Perdeler kalkar aradan,
Kul sıkışsa hızır gelir.

Aman yetişir her aha,
Geceler erer sabaha.
Bu ayda ol padişaha,
Köle giden vezir gelir.

Satılmış ŞEN

📺 Sait ÖZER

Kitabın adı: Millî Şairimiz Mehmet Âkif

Yazar: Metin Özdamarlar

Yayınevi: Eğlenceli Bilgi / Yayın yeri ve yılı: İstanbul/2023

Sayfa sayısı: 139 / Yaş aralığı: 14+

İşlenen konular: Mehmet Âkif Ersoy'un hayatı-sanatı-eserleri, İstiklal Marşı

Mehmet Âkif Ersoy (d.1873-ö.1936) daha çok İstiklal Marşı ile bilinir, bir de 18 Mart Çanakkale Zaferi yıl dönümlerinde okunan Çanakkale Şehitlerine adlı şiiri ile. Oysa Mehmet Âkif sadece bu iki şiirinin yanında diğer eserleri ve hayatı ile de mutlaka bilinmesi, tanınması, okunması gereken önemli bir isimdir.

Mehmet Âkif, şairliğinin yanı sıra aynı zamanda bir fikir adamıdır. Hitabeti son derece güçlü bir hatiptir. Bu yönü Kurtuluş Savaşı yıllarında yaptığı konuşmalarla iyice öne çıkmış, hem halkı Millî Mücadele'ye çağırmış hem de cephedeki askerlerimize moral vermiştir. Mehmet Âkif, iyi bir yüzücüdür. İstanbul Boğazı'nı yüzerek karşıdan karşıya geçmiştir. O, yüzme sporunun yanında güreşle de ilgilenmiş, hiç de yabana atılmayacak derecede iyi bir güreşçidir. Mehmet Âkif, başarılı bir öğrencidir. Gittiği okulları birincilikle bitirmiştir. Bunlara işini çok iyi yapan veteriner hekim oluşunu, öğrencilerinin hayran olduğu öğretmenliğini, aktif milletvekilliğini de eklemek yerinde olacaktır. Şimdi kitaptaki bilgilerden hareketle Mehmet Âkif'i biraz daha yakından tanıyalım.

Mehmet Âkif, 1873'te İstanbul'da dünyaya gelir. Babası Fatih Medresesi müderrislerinden Mehmet Tahir Efendi, annesi Emine Şerife Hanım'dır. İlk eğitimini babasından alan Mehmet Âkif, Mahalle Mektebine gider. İlk şiir denemelerine de burada başlamıştır. Daha sonra Fatih İptidaisi (İlkokul) ve Fatih Merkez Rüştîyesinde (Ortaokul) eğitimine devam eder. Rüştîyeden sonra Mülkiye Mektebinin idadi (Lise) kısmında eğitim hayatı sürer. Mehmet Âkif'in güreşe olan merakı burada başlar. Mülkiye Mektebinin idadi kısmını yani ilk kısmını bitirip ikinci kısmına gidecekken babası vefat eder. Bunun üzerine Mehmet Âkif, yeni açılan ve mezun olan öğrencilerine iş garantisi

"Mehmet Âkif'in memuriyetten ayrıldığı yıllar savaş yıllarıdır ve topraklarımız işgal edilmektedir. Mehmet Âkif, bunun üzerine cephe gerisinde halkı bilinçlendirmek için aktif görev alır. Kurtuluş Savaşı sonrasında da milletvekili olarak meclise girer."

veren Baytar Mektebine kaydolur. 1893'te buradan birincilikle mezun olur ve İstanbul Ziraat Nezareti Umuru Baytariye (Ziraat Bakanlığı Veterinerlik İşleri) şubesinde memur olarak görevine başlar. 20 yıllık memuriyet hayatını 1913'te noktalar. Mehmet Âkif'in memuriyetten ayrıldığı yıllar savaş yıllarıdır ve topraklarımız işgal edilmektedir. Mehmet Âkif, bunun üzerine cephe gerisinde halkı bilinçlendirmek için aktif görev alır. Kurtuluş Savaşı sonrasında da milletvekili olarak meclise girer.

1923'te İstanbul'a dönen Âkif, Mısır Prensi Abbas Halim Paşa'nın daveti üzerine Mısır'a gider. 12 yıl Mısır'da kalır. 1936'da İstanbul'a dönen Âkif, çok hastadır ve hastalığı iyice ilerlemiştir. 27 Aralık 1936'da vefat eder.

Mehmet Âkif'in kısa hayat hikâyesini naklettik ancak detaya inmedik. Millî Şairimiz Mehmet Âkif adlı çalışmada onun hayatı çok daha ayrıntılı olarak anlatılıyor.

Ayrıca kitapta İstiklal Marşı'nın yazılması ve kabulü sırasında yaşananlar, Mehmet Âkif'in Safahat adını taşıyan şiir kitabı ve bu kitaptaki bölümler ve Mehmet Âkif'in anılarından bir demet de yer alıyor. Bol karikatürlü olan Millî Şairimiz Mehmet Âkif kitabı bilgi kutucuklarıyla da dikkat çekiyor. Emeği geçenlerin yüreğine sağlık diyor, sizlere de iyi okumalar diliyorum.

SURİYE'DE ESFELE-İ SAFILIN İNSAN MODELLERİ

► Raziye SAĞLAM

“Rahat koltuğumuzda oturup çayımızı yudumlarken, çoluk çocuk alabildikleri az bir eşyayla evlerini yurtlarını terk etmek zorunda kalan Suriye Halkını izledik ama Allah korusun binde birini bile yaşamadığımız için hallerini çok da iyi anlayamadık.”

İçinde bulunduğumuz mübarek günlerde, Müslümanlar nefsi bir tarafa bırakıp Allah'a layık bir kul olma yolunda daha çok gayret ederler. Çünkü insan eşref-i mahlûkattır ve inancımıza göre, bunu korumak adına hep bir gayret içinde olmalıdır. Bir de kendi halkına her türlü işkenceyi reva gören Suriye'nin eski diktatörü Esad, Filistinlilere en ağır zulmü yapanlar ve onlara destek verenler gibi bir insan modeli vardır ki bunlara esfel-i safilin denir ve yaptıklarıyla insanı dehşete düşürürler.

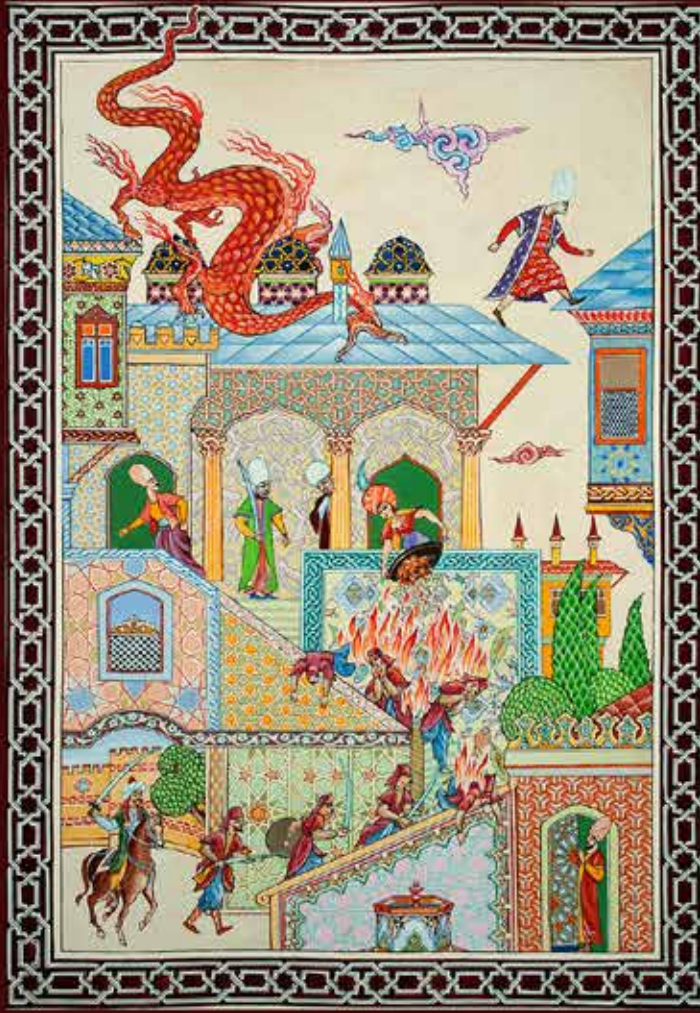
Suriye'de Aralık 2024'te Baas rejiminin yıkılıp Beşar Esad'ın ülkeyi terk etmesiyle, yıllardır yapılan cinsel, fiziksel ve psikolojik işkenceler gün yüzüne çıktı. İşkencenin merkezi olan Sednaya Hapishanesi'ndeki görüntüler ve sağ kalabilen mahkûmların anlattıkları, insanın kanını donduracak cinsten. Bunun dışında insanların evleri bombalandı, şehirleri yıkıldı. Kaynaklara göre, iç savaşın başlamasından bu zamana kadar 500 bin kişi öldürüldü. Suriyeliler bu zulüm sebebiyle ülkelerinden kaçıp dünyaya dağıldıkları, en çok da Türkiye'ye geldiklerinde, insanların çoğu onları ve onlara müsamaha gösterip tavizkar davranıyor diye devlet yetkililerini suçladılar. Rahat koltuğumuzda oturup çayımızı yudumlarken, çoluk çocuk alabildikleri az bir eşyayla evlerini yurtlarını terk etmek zorunda kalan Suriye halkını izledik ama Allah korusun, binde birini bile yaşamadığımız için hallerini çok da iyi anlayamadık. Bu sebepten empati kurmamız mümkün değil ama insanların her türlü zorluğu göze alıp çoluk çocuğuyla kendi vatanını terk etmek zorunda kalmasının geçerli sebeplerinin olabileceğinin düşünülmesi gerekirdi.

Baas rejimi yıkıldıktan sonra, kendi topraklarına dönmek üzere yola çıkanların yüzlerinde ülkelerine kavuşacak olmanın sevin-

cini okuduk. Gittikleri yerde çok da kolay bir hayat beklemiyor onları. Yıllardır yaşanan zulümden ne evleri kaldı ne de ekonomik düzenleri ama dönenler için, kendi ülkelerinde olmak her şeyden daha önemli olmalı ki topraklarına sevinçle döndüler. Geri dönenlerin sayısı Türkiye'de bulunanların sayısına göre çok az. Çoğu on seneden fazla zamandır burada oldukları için düzenlerini kurdular ama orada olup kendi vatanlarını kalkındırmak adına, bu geri dönüşlerin daha ciddi sayılarda olması önemlidir. Bir nesil belki belli zorluklar yaşayacak ama sonunda evlatlarına daha özgür ve daha yaşanılır bir ülke bırakmanın gururunu taşıyacaklardır.

Tüm bu olaylar, bize kendi vatanımızda özgürce yaşamının ne kadar bulunmaz bir nimet olduğunu bir kez daha gösterdi. Bu nimetin değerini bilmek, ecdadımıza ve bu cennet vatanımız için canlarını veren aziz şehitlerimize karşı boynumuzun borcudur.

► Bengisu HAYAT

II. MAHMUD'UN KIZI GİBİ SEVDİĞİ CEVRİ KALFA

Cerkez asıllı bir saray görevlisidir. Ne zaman, nerede doğduğu ve geçmiş hayatı hakkında ne yazık ki bilgi mevcut değildir. Cariye olarak Osmanlı Sarayı'na alınmış, zamanla kalfalıktan ustalığa kadar yükselmiştir. Harem-i Hümayun Hazinekarlığı vazifesini ifa edenlere Hazinekar Usta unvanı verildiği için ismi, "Cevri Usta" olarak da anılmıştır. Osmanlı Devleti ve hanedana esas büyük hizmetini, Sultan II. Mahmud'un tahta çıkması esnasında eda etmiştir. Canını ortaya koyarak Kabakçı Mustafa ve adamlarına karşı koruduğu Şehzade II. Mahmud'un padişah

olmasında hayati bir rol oynamıştır. Tarihin kaydettiği bu kahramanlık öyküsü özetle şöyledir:

Şehzade Mahmud'un tahta geçmesi, İstanbul'da ve sarayda zuhur eden büyük olaylardan sonra gerçekleşti. Önce 29 Mayıs 1807'de patlak veren Kabakçı Mustafa İsyanı sonucunda, amcası III. Selim tahttan indirildi. İsyanlılar onun yerine, ağabeyi IV. Mustafa'yı padişah yaptılar. Sadrazam Çelebi Mustafa Paşa ve etrafındaki devlet adamlarının tahrik ve teşvikine maruz kalan IV. Mustafa'nın verdiği emirle, maalesef, III. Selim 28 Temmuz

1808'de şehit edildi. Tam Şehzade Mahmud'u da ortadan kaldıracaklardı ki önce Cevri Kalfa, sonra da Alemdar Mustafa Paşa imdadına yetişti ve onu kurtardılar. Asiler, Şehzade Mahmud'un dairesine yöneldikleri anda, tarihin kendisine verdiği rolü oynamak üzere Cevri Kalfa sahneye çıktı. Şehzadeyi, üst kattaki kendi dairesine kaçırıp sakladı. Bu kata çıkan taş merdivenleri ve Cevri Kalfa'nın dairesini korumak için, haremün üç yiğit hadım ağası, Kasım, Amber ve Hafız İsa Ağalar kılıçlarını kuşandılar. Gözlerini kan bürümüş caniler, Kasım Ağayı yaralayıp hızla merdivenleri tırmandılar. Tam her şeyin bittiğinin sanıldığı bir anda, Cevri Kalfa kıvrak zekâsını ve kurnazlığını çalıştırdı. Uzun bir boya, kuvvetli bir cüsseye sahip bu Çerkez kızı, entarisinin eteklerini belindeki kuşağa sokarak, bir dişi kaplan gibi yerinden fırladı. İsa ve Amber Ağalara: "Haydi, durmayın; şehzadeyi kaçırm!" diye bağırdı. Tepedeki baca penceresini işaret ederek, "damdan" diye ilave etti. Ardından, yalınayak vaziyette merdivenin başına geldi. Elinde büyük bir kül çömleği, içinde hamam külhanından aldığı kızgın küller vardı. Basamakları koşarak çıkan gözü kararmış katiller tam kendisine yaklaştıkları sırada, çömlekteki kızgın külleri üzerlerine savurdu. Gözleri sıcak küllerle dolan cellatları oyalamayı başaran Cevri Kalfa, şehzadenin dama çıkarılabilmesi için birkaç altın dakika daha kazandırdı. Ama kendisinin de gücü ve külleri tükenmişti. Asilerin karnına indirdiği tekme darbeleriyle yere düşüp bayıldı. Cellatlardan Ebe Selim Şehzade Mahmud'un koluna bir hançer saplasa da şehzade canını kurtarıp dama çıkmayı başardı.

Bu hengâmede, Bâbüssaâde Kapısı'nı kırdırıp saraya dalan Alemdar Mustafa Paşa, adamlarıyla beraber Hızır gibi yetişti. Gürültü patırtının artması üzerine katiller sürüsü, kellelerini korumanın telaşına düşerek sarayın

"Esmâ Sultan çok renkli, çok yönlü, faal ve ceval kişilik özelliklerini şahsında toplamış bir padişah kızıydı."

dört bir yanına çil yavrusu gibi kaçıştılar. Şehzade Mahmud, saklandığı yerden, sarayın damından indirildi ve Alemdar Mustafa Paşa'nın yanına getirildi. Alemdar Paşa, şehzadenin elini öperek, bağlılığını sundu. Böylece Şehzade Mahmud, bu hercümerçten sağ çıktı ve 28 Temmuz 1808'de, 24 yaşında, Osmanlı'nın 30. Padişahı oldu.

II. Mahmud, kendisine canı pahasına yardım eden bu kahraman kalfaya, hürmet ve ikramda kusur etmedi. Yiğitlik ve fedakârlığını, ihsanlarda bulunarak karşılıksız bırakmadı: Onu, 28 Temmuz 1808'de Harem-i Hümayun Hazinedarlığına getirerek taltif etti. Büyük Çamlıca'da güzel bir köşk yaptırdı ve çevresindeki geniş araziyle birlikte kendisine bağışladı. Aynı araziden çıkan kaynak suyunu "Cevri Kalfa Suyu" adıyla Üsküdar'a getirtti; İcadiye'de bir çeşme yaptırarak, hayrına oradan akıttı. Vefat ettiği yıl, Padişah yine onun adına, Sultanahmet'te Divanyolu başında, "Cevri Kalfa Sıbyan Mektebi" adıyla bir mektep, yanına bir de çeşme inşa ettirdi. Öyle ki bu mektep, kapladığı alan itibarıyla İstanbul'un en büyük sıbyan mektebiydi. Mektebin çeşme kitabesinin son mısraında şu ifade yazılıydı: "Merhume Usta'nın iç ruhiyçün ab-ı zemzem 1235" Cevri Kalfa'nın 1818-1819 yıllarında vefat ettiği tahmin edilmektedir. Na'ş, II. Mahmud'un annesi Nakşidil Sultan'ın türbesine defnedilmiştir. Adına yapılan mektebin cümle kapısı üzerine nakşedilen kitabenin son beytini zikrederek, Cevri Kalfa'yı burada hayırla ve rahmetle anmış olalım: Yazdı İzzet harfi cevherdâr ile tarihin/Mektebiyle ruhi Cevrî Usta'nın şâdan ola.

DÜŞE KALKA BÜYÜYEMEYEN ÇOCUKLAR

M. Emin KARABACAK

“Günümüzde ise kulağa ezan okuma ve kamet getirme unutulmuş, çocuklara konulacak isimler ise önemli şahsiyetler yerine medyanın etkisinde kalınarak popüler olan isimlerden konulmaya çalışılmaktadır.”

Eskiden hamile kalan annelere, akrabaları ve çevresi tarafından tebrik etme adına hayır dualar edilirdi. Aynı dualar tebrik etme adına babalara da edilirdi. Çocuk doğduktan sonra sağ kulağına ezan okunur, sol kulağına da kamet getirilerek ismi kulağına söylenirdi.

İsimleri gibi ahlâkı da ona benzesin diye önemli şahsiyetlerin isimlerinden seçilerek konmaya çalışılırdı. Bebeğin doğduğunu duyan konu-komşu ve akrabalar ziyarete gelir, kutlama adına, hayırlı evlat olma konusunda gereken duaları yapıp giderlerdi. Anne babalar bebeklerini severken Maşaallah'ı, kucaklarına alırken ve yatırırken Bismillah'ı ağızlarından eksik etmezlerdi. Hatta anneler abdestsizken çocuklarını emzirmemeye özen gösterirlerdi.

Ubeydullah b. Ebî Rafî' (r.a.)'in babasından rivayete göre o, şöyle demiştir: *"Ali'nin oğlu Hasan, Fatıma'dan doğduğu zaman Rasûlullah (s.a.v.)'in onun kulağına namaz ezanı gibi ezan okuduğunu gördüm."* Ayrıca Allah Rasûlü'ne yeni doğmuş bir çocuk getirildiğinde, çocuğun damağına tahnîk yaptığina, bereket ve hayır duasında bulunduğu na dâir rivayetler vardır.

"Kimin bir çocuğu olur da sağ kulağına ezan, sol kulağına kamet okursa ona 'Ümmü Sıbyan (denen ve çocuklardan ayrılmayan bir cin)' zarar vermez."

Ebu'd-Derdâ (r.a.) anlatıyor: Rasûlullah buyurdu ki: *"Sizler kıyamet günü isimlerinizle ve babalarınızın isimleriyle çağırılacaksınız öyleyse isimlerinizi güzel yapın."*

Günümüzde ise kulağa ezan okuma ve kamet getirme geleneği unutulmakta, çocuklara konulacak isimler ise önemli şahsiyetler yerine medyanın etkisinde kalınarak popüler olan isimlerden seçilmeye çalışılmaktadır.

"Çocuklar düşe kalka büyür ayağa kalkmasını da bilirdi. Sorumluluklar küçük yaştan itibaren verilir çocukların kendilerine güvenleri de verilen sorumluluk oranında gelişir."

Yine günümüzde akrabalık bağları zayıfladığı için birçok akrabanın, ancak çocuk dünyaya geldikten sonra haberi olmaktadır. Olanlar da ya sanal âlemde ya da çiçek göndererek kutlamaktadırlar. Doğum sürecinde yanında olmayan akrabalar çocukların büyümesinde de yanında ol(a)mayacaklardır.

Sonuçta, dua ve akrabalık ilişkileri yeni nesil tarafından çok önemli görülmeyp öncelikler arasında yer almadığı için çocuklar bu nimetlerden mahrum kalmaktadırlar.

Düşe Kalka Büyüyemeyen Çocuklar

Eskiden çamaşır, bulaşık, ev, bağ bahçe işi derken anneler çocuklarına da zaman ayırmaya çalışırlardı. Yetişemediği zaman büyüklerinden ya da konu komşudan yardım isterlerdi. Komşu, ben falan yere gidip geleceğim; benim çocuklara da bir zahmet bir göz kulak oluver, denirdi.

Ve çocuklar düşe kalka büyür, ayağa kalkmasını da bilirdi. Sorumluluklar küçük yaştan

itibaren verilir, çocukların kendilerine güvenleri de verilen sorumluluk oranında gelişirdi.

Bir bayram günü köyde yeğenin evinde yatılı misafir olmuştuk. Sabah kahvaltıya oturacağımız sırada yeğenin 3, 7 ve 11 yaşlarındaki üç çocuğu da üst başlarını giymiş halde geldiler. Yeğenin onları giydirmediğini biliyorum. Yeğene sorduğumda; büyükler kendileri giyinirler, küçüğü de ağabeyleri giydirirler, dedi. Çocuklar yardımlaşmanın ve sorumluluğun en güzel örneğini sergiliyorlardı.

Cünümüzde teknolojinin insan hayatına kattığı kolaylıkları ve ailelerdeki çocuk sayılarını da düşündüğümüz zaman anne babaların çocukların yetiştirilip eğitilmesi konusunda daha fazla zamanları olduğunu düşünüyorum.

Anne babalar, çocuk sayısının azlığı ve teknolojik imkânları çocuk eğitiminde bir

fırsat olarak değil de şımartma aracı olarak değerlendirmektedirler. Bunun için de çocukları el bebek gül bebek büyütmeaktedirler.

Şimdiki çocuklar; ana kucağından inmeden örümceklere, çocuk arabalarına bindirilmektedirler. Yani bu çocuklar, ayağa kalkmayı öğrenebilmeleri için düşse kalka büyümeleri gerekirken, düşmeden büyümektedirler. Düşse kalka büyümeyen bu çocuklar, kocaman olmalarına rağmen kendi ayakları üzerinde duramamaktadırlar. Kocaman olmalarına rağmen üst başları anne babası tarafından giydirilen bu çocuklar, okula giderken okul çantalarını da anne babalarına taşıtmaktadırlar.

Her şeyleri anne babaları tarafından düşünülüp yapılan bu çocuklar, sorumluluk duygusu geliştiremeyeceklerinden kendilerine güvenmeyi de öğrenemeyeceklerdir.

DİMÂD BİN SA'LEBE (R.A.)

N. Nida DURAN

Mekke'de hidayete yol bulanlar Hz. Peygamberimiz'in etrafında toplanıyordu. Müşrikler ise bu gidişten endişeleniyorlardı.

Bir gün Mekke'de bir sokak başında müşriklerin ileri gelenleri Muhammed (s.a.v.)'in nurunu nasıl söndüreceklerini konuşuyorlardı. Bu işin başında Ebû Cehil, Utbe bin Rabi'a ve Ümeyye bin Halef gibi meşhur İslâm düşmanları bulunuyordu. Ebû Cehil;

"Bu adam, birliğimizi parçaladı. Ölenlerimizi dalalette olmakla suçladı. İlahlarımızı kınayıp tahkir etti." dedi. Ümeyye ise; "Bu adam gerçekten delidir!" dedi.

Meşhur cinci Dımâd oradan geçerken konuşulanları duydu. Ümeyye'nin "Delidir." demesi onda Peygamberimiz'e karşı bir acıma hissi uyandırmıştı.

Dımâd, Peygamberimiz'i bulup onu iyileştirmeye karar verdi ama o gün bulamadı. Mekke'nin yegâne ruh doktoru o idi. Ertesi gün onu Kâbe'de namaz kılarken buldu. Namazını bitince yanına yaklaştı. Tedbirli bir tavırla ona yürüdü ve; "Ey Abdülmüttâlib'in torunu, bana dön bakalım!" dedi. Rasûlullah (s.a.v.) yönünü döndü ve "Ne istiyorsun?" dedi.

"Ruh hastalıklarını tedavi ederim. İstersen senin derdine de bir çare bulayım. Senden daha ağır hasta olanları iyileştirdim. Kavmin sendeki birtakım kötü hasletlerden bahsediyor. Onları sapıklıkla itham etmişsin, ilahlarını kınamışsın... Bunları ancak cinnet getiren bir kimse yapar!" dedi. Rasûlullah (s.a.v.), Dımâd'ı sükûnetle dinledi. Çünkü o, önce konuşanı dinler; sonra nasıl davranıl-

ması gerekiyorsa en güzelini yapardı. Henüz putların inancını taşıyan Dımâd'a da şöyle buyurdu:

"Hamd Allah'a mahsustur. Yalnız O'nu metheder ve O'ndan yardım isterim. Allah kime hidayet ederse, kimse onu saptıramaz. Kimi de saptırırsa, onu kimse hidayete erdiremez. Tek olup hiçbir ortağı olmayan Allah'tan başka ilah olmadığına şahadet ederim." diye sözlerine başladı ve kendisine isnat edilenlere cevap verdi.

Dımâd şaşırılmıştı. Çünkü dinlediği sözler, dünyanın en akıllı insanının dahi söyleyemeyeceği kadar veciz ve güzeldi. Nasıl olur da Kureyşiler onu "delilikle" itham edebilirlerdi? Peygamberimiz'in sözlerini çok mükemmel görüyordu. Dayanamadı:

"N'olur, bu söylediklerini bir kere daha tekrar et!" dedi.

Aynısını bir daha tekrar etti. Dımâd şöyle haykırdı: "Ben kâhinlerin, şairlerin sözlerini işittim. Vallahi bu sözlerin benzerini hiç duymadım! Bu sözlerin sahibi bir mecnun olamaz. Haydi, uzat elini; sana biat edeyim." dedi. Rasûlullah (s.a.v.) elini uzattı. Dımâd, çevresinde itibar gören birisiydi. Rasûlullah (s.a.v.), biat elini uzatırken, "Bu anlaşma, aynı zamanda kavmin adına da olsun mu?" buyurdu. O da tereddütsüz, "Evet, kavmim adına da olsun." cevabını verdi.

Rasûlullah (s.a.v.)'in yanında bir müddet kalıp ondan Kur'an öğrenen Dımâd, sonra mensubu olduğu Ezdu Şenue Kabilesine döndü.

AİLE İÇİNDEKİ GÖRÜNMEYEN KRİZ: DUYGUSAL AÇLIK:

► Gülşen CANPOLAT

“İnsan en çok gerçek bir muhabbete, sıcak bir ilgiye ve samimi bir dokunuşa açtır. Çocuklar, pahalı oyuncaklardan çok, ebeveynlerinin gözlerinin içine bakarak dinlenmek ister. Eşler, maddî imkânlardan çok, içten bir ‘Nasılsın?’ sorusuna muhtaçtır.”

Doymamış bir ruh, ne kadar nimetle çevrili olursa olsun kendini eksik hissederek. Bugün pek çok ailede gözle görülmeyen ama derinden hissedilen bir kriz yaşanıyor: duygusal açlık. Fiziksel ihtiyaçlar karşılanıyor, sofralar donatılıyor ama kalpler boşlukta. İnsanlar artık sevgisizlikten de hastalanıyor. *“Birbirinizi sevmedikçe iman etmiş olmazsınız.”* buyuran bir Peygamber’in ümmetiyiz. Sevgiyi, merhameti ve ilgiyi önce aile içinde göstermemiz gerektiğini biliyoruz. Peki, neden bugün birçok insan aile içinde bile sevgisiz ve ilgisiz hissediyor?

Eskiden aile sohbetlerinin, anne-baba dualarının ve kardeş muhabbetinin eksik olmadığı evlerimiz vardı. Şimdi ise aynı çatı altında yaşayıp birbirinden uzaklaşan insanlar çoğaldı. Telefon ekranları arasında kaybolan eşler, işin ve hayatın koşturmacasında yorulan ebeveynler, kendini değersiz hisseden çocuklar... Herkes bir şeye yetişmeye çalışırken sevgiye, anlayışa ve şefkate geç kalıyor. Kur’an’da Rabb’imiz, Rum Suresi, 21. ayette eşler arasındaki bağı şöyle tarif eder: *“Kaynaşmanız için size kendi cinsinizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet var etmesi, O’nun varlığının delillerindendir.”* Sevgi ve merhametin olmadığı bir ev, yalnızca dört duvardan ibarettir. Duygusal açlık işte böyle başlar: ihmal edilmek, anlaşılmadığını hissetmek, değer görmemek.

Bugün birçok insan mutsuzluğunu alışverişle, başarıyla ya da sosyal medyada takdir görmekle gidermeye çalışıyor. Oysa “Gönül ne kahve ister ne kahvehane, gönül muhabbet ister kahve bahane.” diyen atalarımızın sözünü unutmamak gerekir. İnsan en çok gerçek bir muhabbete, sıcak bir ilgiye ve samimi bir dokunuşa açtır. Çocuklar, pahalı oyuncaklardan çok, ebeveynlerinin gözlerinin içine bakarak dinlenmek ister. Eşler, maddî imkânlardan çok, içten bir “Nasılsın?” sorusuna muhtaçtır. Anne

“Sevgi sözle değil, eylemle gösterilir. Göz teması kurmak, içten bir teşekkür etmek, sıkıntıyı paylaşmak, yanında olduğunu hissettirmek... Bütün bunlar manevî doyumunu artırır.”

babalar, uzaktan gönderilen hediyelerden çok, birkaç saatlik içten bir sohbet bekler. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), torunları Hasan ve Hüseyin’i öperken bir sahabe, “Benim on çocuğum var, hiç öpmedim.” dediğinde ona şu cevabı vermiştir: *“Merhamet etmeyene merhamet edilmez.”* Sevgi ve şefkat göstermeden içimizdeki boşluğu asla dolduramayız.

Duygusal açlığı gidermek için ilk adım, bilinçli farkındalık kazanmaktır. Aile içinde kendimizi ve sevdiklerimizi sorgulamalıyız: En son ne zaman çocuğumuzun gözlerinin içine bakarak onu dinledik? En son ne zaman eşimize teşekkür ettik? En son ne zaman bir büyüğümüzü arayıp hâlini hatırlı sorduk ya da ziyaret ederek gönlünü aldık? Bunlar küçük ama etkili adımlardır. Sevgi sözle değil, eylemle gösterilir. Göz teması kurmak, içten bir teşekkür etmek, sıkıntıyı paylaşmak, yanında olduğunu hissettirmek... Bütün bunlar manevi doyumunu artırır. Hz. Mevlâna’nın güzel bir sözü vardır; “Sevmek, bir başkasının gözündeki ışığı görebilmektir.” Eğer aile içinde bu ışığı fark edersek, ne yalnız hissederiz ne de yalnız bırakırız. Çünkü mutluluk alınan bir şey değil, yaşanan bir şeydir. Ve paylaştıkça çoğalır. Gelin, sevdiklerimize geç kalmayalım. Duygusal açlığı gidermenin en güzel yolu, sevgiyi vermekten geçer. Gülümseyerek başlayabiliriz. Çünkü Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyuruyor: *“Gülümsemek sadakadır.”* Belki de en çok ihtiyacımız olan şey, samimi bir tebessüm ve canı gönülden “Ben buradayım.” demektir.

DİVÂN-I HULÛSÎ MOBİL UYGULAMASI YAYINLANDI!

20.Yüzyıl Mutasavvıf Dîvân Şâiri
Es-Seyyid Osman Hulûsî Efendi'nin
Dîvân-ı Hulûsî-i Dârendevî adlı eseri
Mobil Uygulamaya Aktarıldı!

- Oku - İncele - Dinle
- Fihrist - Arama
- Sözlük - Kelimeler
- Dîvân Radyo
- Dîvândan Görseller

Android ve iOS
Platformlarından
Ücretsiz
İndirebilirsiniz.

ANDROID & IOS İNDİR

ES-SEYYİD OSMAN
HULÛSÎ EFENDİ VAKFI

El-Müntakim

Suçluları Hak Ettikleri Şekilde Cezalandıran

El-Müntakim, Yüce Allah'ın güzel isimlerinden biridir ve "suçluları hak ettikleri şekilde cezalandıran" anlamına gelir. Bu isim, Allah'ın adaletinin ve her şeyin O'nun kontrolünde olduğunun bir göstergesidir. El-Müntakim, Arapça'da "şiddetle ayıplamak; suçluyu cezalandırmak" anlamına gelen "nakm" kökünden türemiş bir sıfattır. Bu isim, Allah'ın kulları arasında adalet ve hakkaniyeti daima gözettiğini ve zalimleri cezalandıracağını ifade eder. El-Müntakim ismi, Müslümanlara, dünya hayatında adaletli olmaları, kamu hukukuna riayet etmeleri ve her türlü haksızlıkla mücadele etmeleri gerektiğini hatırlatır. Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın intikam sahibi olduğundan bahsedilir: "Allah güçlüdür, mazlumların öcünü alır." Bu ayet, Allah'ın intikamının, hak ihlalini ortadan kaldırmak ve mazlumun hakkını almak için olduğunu gösterir.

El-Müntakim ismi, Müslümanlara yalnız olmadıkları, haklarının yenmeyeceği ve zalimlerin cezalandırılacağı konusunda güven verir. Bu isim, Müslümanların mücadele dolu hayat serüvenlerinde özgüven duygusu kazanmalarına yardımcı olur. El-Müntakim ismi, Müslümanlara, en büyük zulmün nefislerinden geldiğini ve asıl intikamlarını nefislerinden almaları gerektiğini hatırlatır.

Nefsinden intikam almak, nefsin kötü arzularına karşı gelmek ve Allah'ın rızasını kazanmaya çalışmakla olur. Örneğin: Nefis namaz kılmayı engelliyorsa, hem günlük namazları tam kılmak hem de gece ibadetlerine kalkmak gerekir. Nefis zekât ve infak ibadetini engelliyorsa, Allah'ın farz kıldığı mali yükümlülükleri yerine getirmekle birlikte daha fazla infakta bulunmak gerekir.

Nefis kibir gibi kötü hasletleri fısıldıyorsa, mütevazı olmak gerekir. El-Müntakim, Allah'ın adaletinin ve her şeyin O'nun kontrolünde olduğunun bir göstergesidir. Bu isim, Müslümanlara, dünya hayatında adaletli olmaları, kamu hukukuna riayet etmeleri ve her türlü haksızlıkla mücadele etmeleri gerektiğini hatırlatır. El-Müntakim ismi, Müslümanlara yalnız olmadıkları, haklarının yenmeyeceği ve zalimlerin cezalandırılacağı konusunda güven verir.

İftar Yemeği

Ramazan ayında bin bir bereket
Duadır verene iftar yemeği
Akşam ezanına başlar hareket
Şifadır verene iftar yemeği

Misafirler doyar, güler yüzümüz
Allah'a çok şükür olur sözümüz
İyilikte yarış bizim özümüz
Sefadır verene iftar yemeği

Bu mübarek ayın süsü, lezzeti
Oruç tutmak oruç farz ibadeti
Bol sevap içinde bil fazileti
Devadır verene iftar yemeği

Müjdeyle geliyor ramazan ayı
Rakibi bulunmaz yoktur adayı
Pidesi, güllacı, şerbeti, çayı
Vefadır verene iftar yemeği

Zekâtlar verilir okunur Kur'an
İşlenen günaha dilenir eman
Çok yardım etmeli bu ayda insan
Revadır verene iftar yemeği

Emine Yılmaz DERECİ